

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze nasion

COM(2005) 384 końcowy — 2005/0164 (CNS)

(2006/C 28/12)

Dnia 21 września 2005 r. Rada, działając na podstawie art. 36 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

27 września 2005 r. Prezydium Komitetu powierzyło Sekcji ds. Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego opracowanie opinii w tej sprawie.

Ze względu na pilny charakter prac Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny podjął na 421. sesji plenarnej w dniach 26-27 października 2005 r. (posiedzenie z dnia 26 października 2005 r.) decyzję o powołaniu **Gilberta BROSA** na sprawozdawcę generalnego i przyjął następującą opinię 61 głosami za, przy 3 głosach wstrzymujących się.

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Komitet z zadowoleniem przyjmuje fakt, że powstało nowe rozporządzenie zawierające liczne zmiany w stosunku do rozporządzenia nr 2358/71. Wniosek Komisji ma jednak charakter zawiązujący i należałoby go zmienić. W szczególności klauzula ochronna nie może ograniczać się do państw niebędących członkami Światowej Organizacji Handlu, lecz powinna obejmować wszystkie kraje trzecie.

1.2 Komitet proponuje, by przywrócić w tekście motyw 2 rozporządzenia (EWG) nr 2358/71:

„sytuację na rynku nasion charakteryzuje potrzeba utrzymania cen konkurencyjnych dla cen na rynku światowym dla tych produktów; w związku z tym należy podjąć odpowiednie środki w celu ustabilizowania rynku, a także zapewnienia odpowiednich dochodów producentom;”

1.3 Komitet proponuje, by przywrócić w tekście motyw 6 rozporządzenia (EWG) nr 2358/71, rozszerzając jego zakres, tak aby objął wszystkie produkty wrażliwe:

„odnośnie do ~~krzyżówki kukurydzy przeznaczonej na siew~~ **produkcji nasion wrażliwych**, konieczne jest uniknięcie zakłóceń na rynku Wspólnoty spowodowanych ofertami złożonymi na rynku światowym po nienormalnie niskich cenach; w tym celu powinny zostać ustalone ceny referencyjne dla ~~tych~~ **tych** produktów oraz opłata wyrównawcza powinna być dodana do opłat celnych tam, gdzie ceny oferty franko granica łącznie z cłami są niższe od cen referencyjnych”.

1.4 Komitet proponuje następującą zmianę artykułu 7 ustęp 1:

Jeżeli w związku z przywozem lub wywozem funkcjonowanie rynku Wspólnoty jednego lub kilku produktów wymienionych w art. 1 zostanie poważnie zakłócone lub jeżeli zaistnieje poważne ryzyko wystąpienia takich zakłóceń, które mogą przeszkodzić w realizacji celów wyznaczonych w art. 33 Traktatu, w handlu z **krajami**

~~trzecimi państwami, które nie należą do Światowej Organizacji Handlu,~~ można zastosować właściwe środki do momentu ustąpienia tych zakłóceń lub ryzyka ich wystąpienia.

2. Uwagi ogólne

2.1 Celem wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego rewizji WOR w sektorze nasion jest zasadniczo konsolidacja rozporządzenia (EWG) nr 2358/71 wskutek licznych modyfikacji i reformy WPR. Ogranicza on jednak politykę rolną w dziedzinie nasion do jej najprostszej postaci, tj. do utrzymania klauzuli ochronnej i do postulatu wymiany informacji statystycznych między Państwami Członkowskimi.

2.2 Nie można traktować nasion jako prostego surowca rolnego. Stanowią one strategiczny czynnik produkcji ze względu na ich rolę nie tylko w procesie adaptacji łańcucha produkcyjno-dystrybucyjnego w sektorze rolnym i rolno-spożywczym, lecz także w ciągłym odpowiadaniu na oczekiwania konsumentów (np. w przypadku produkcji nieopartej na organizmach zmodyfikowanych genetycznie). Nasiona są bowiem, dzięki swojej charakterystyce genetycznej i właściwościom, pierwszym ogniwem, za pomocą którego można odpowiadać na wymogi rynku i na oczekiwania obywateli dotyczące bezpieczeństwa żywności i poszanowania środowiska naturalnego. WOR w sektorze nasion musi określić bardziej ambitne środki ochrony, wsparcia i ukierunkowania europejskiej produkcji rolnej.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 Przy ponownej analizie rozporządzenia konieczne jest rzeczywiste uwzględnienie artykułów 33 i 34 Traktatu. Mianowicie należy przynajmniej przywrócić w tekście motywy 2 i 6 rozporządzenia (EWG) nr 2358/71: Chodzi o to, by nadać Komisji Europejskiej zdolność działania w wypadku zaistnienia trudności na rynkach nasion, tak aby przestrzegano traktatów i spełniano wymagania konsumentów europejskich.

3.2 Lista produktów objętych tą WOR (art. 1) będzie — z punktu widzenia prawodawcy — bardziej spójna, jeśli odniesieniem dla ich uporządkowania staną się — obok nomenklatury celnej — dyrektywy nr 66/401 i 66/402 ⁽¹⁾ z 1966 r. dotyczące zbytu nasion.

3.3 W omawianym wniosku klauzula ochronna uprawniająca Komisję do przedsięwzięcia środków w wypadku poważnych zakłóceń mogących zagrozić realizacji celów artykułu 33 Traktatu została znacząco ograniczona do państw niebędących członkami WTO. Wszyscy obecni konkurenci Unii Europejskiej w dziedzinie produktów wytwarzanych przy użyciu zaawansowanej technologii, takich jak nasiona, to kraje rozwinięte (Stany Zjednoczone, Chile, Australia, Nowa Zelandia...). Wszystkie one są, rzecz jasna, członkami WTO. Nie jest więc właściwe ograniczenie zastosowania klauzuli ochronnej do państw niebędących członkami WOR.

3.4 Jakość nasion oraz jej kontrole regulowane są w Państwach Członkowskich przez dyrektywy 66/401, 66/402, 2002/54 i 2002/57. W krajach trzecich trzeba zapewnić ten sam poziom jakości nasion. Ponieważ ten ostatni punkt wchodzi w zakres negocjacji na temat wzajemnego uznawania między Unią Europejską a krajami trzecimi, WOR powinna obejmować wspomniany wymóg jakości (np. można go zawrzeć w motywach).

Bruksela, 26 października 2005 r.

3.5 WOR powinna określić rzeczywistą politykę wsparcia dla samoorganizacji producentów. Produkcja nasion przebiega w ramach obowiązkowego kontraktu zawartego między przedsiębiorstwem nasiennym a rolnikiem. Rolnik-producent nasion jest bowiem obowiązany do dostarczenia całości swoich zbiorów przedsiębiorstwu, z którym zawarł kontrakt na mocy rozporządzenia z 1994 r. ⁽²⁾ w sprawie ochrony nowych gatunków roślin. W takiej sytuacji byłoby interesujące, gdyby WOR wsparła samoorganizację rolników, często bezsilnych w obliczu przedsiębiorstw, i zdefiniowała minimalne zasady kontraktacji.

3.6 Powinna ona określić środki umożliwiające lepsze gromadzenie informacji statystycznych, zgodnie z celami motywu 8 wniosku.

3.7 Komisja powinna stworzyć sprawną procedurę wdrażania klauzul ochronnych. Bardzo trudno jest bowiem dowieść, że odosobnione przypadki importu po niskich cenach „zagrożają realizacji celów artykułu 33 Traktatu”, jak to zostało ujęte we wniosku Komisji, lub że nie respektują one oczekiwań konsumentów europejskich.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Dz.U. P 125 z 11.07.1966.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. – Dz.U. L 227 z 1.9.1994 (do chwili powstania niniejszego projektu opinii Rada nie udostępniła polskiego tłumaczenia rozporządzenia – przyp. tłum.).